Blogi

Euriborin uudelle laskentamenetelmälle haetaan hyväksyntää

Korot | 12.03.2019 | Joonas Koukkunen

KIRJOITTAJA

Joonas Koukkunen
Päädiileri

Euriborkorko on yhdessä muiden tärkeiden viitekorkojen kanssa tällä hetkellä uudistuksen kohteena.

Euriborkorko on yhdessä muiden tärkeiden viitekorkojen kanssa tällä hetkellä uudistuksen kohteena. Tämän vuosikymmenen alussa osa pankeista syyllistyi viitekorkojen manipulointiin. Manipuloinnit herättivät viranomaiset ja toimialan kehittämään viitekoroista aiempaa luotettavampia.

EU:ssa kansainväliset suositukset konkretisoituvat viitearvoasetukseen, jolla taataan yhteiset säännöt EU:n yhteismarkkinalle. Alun perin asetuksessa määrättiin, että viitearvojen tulee täyttää viitearvoasetuksen kriteerit vuoteen 2020 mennessä. Kriittisimpien korkojen kohdalla aikataulu osoittautui liian kiireelliseksi. Helmikuussa komissio tiedottikin Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden päässeen yhteisymmärrykseen siitä, että korkojen uudistamiselle annetaan lisäaikaa vuoden 2021 loppuun asti.

Yksi uudistuksen tärkeistä periaatteista on sitoa viitearvot mahdollisimman konkreettisesti markkinoilla tapahtuvaan kaupankäyntiin. Perinteisesti viitekorot on laskettu paneelipankkien asiantuntija-arvioista. Euriboria hallinoivalla EMMI:llä (European Money Market Institute[1]) olikin vuonna 2017 tarkoituksena vaihtaa euriborin laskenta kokonaan toteutuneisiin pankkienvälisiin lainoihin perustuvaksi. Uudistus jäi kuitenkin yritykseksi – euriborin laskentaan kelpaavia lainoja ei tehdä tarpeeksi, jotta ne yksinään riittäisivät viitekoron laskentaan.

Ratkaisuna EMMI on suunnitellut ns. hybridimenetelmän, jossa euribor lasketaan kolmitasoisen mallin[2] kautta. Varsinaisessa laskentamallissa kaikki kolme tasoa käydään lävitse jokaisen pankin

ja euriborin pituuden kohdalla yhdestä viikosta aina 12 kuukauteen asti. Ensisijaisesti eli mallin ensimmäisellä tasolla paneelipankin korkonoteeraus perustuu toteutuneisiin lainoihin. Jos sopivia lainoja ei ole, siirrytään toiselle tasolle. Toisella tasolla noteeraus lasketaan muuntokaavalla aiemmin toteutuneista lainoista tai noteerattavan euriborin kanssa eripituisista lainoista.

Jos toisen tason menetelmäkään ei riitä koron laskemiseksi, siirrytään viimeiselle eli kolmannelle tasolle. Kolmannella tasolla pankin noteeraus perustuu joko muuhun markkinoilta saatuun euriborin kannalta olennaiseen dataan, pankin omaan laskentamalliin tai viimekädessä asiantuntija-arvioon. Tarkkaa yhtenäistä määritelmää ei ole siitä, miten kunkin paneelipankin tulee korkonsa laskea kolmannella tasolla. EMMI on kuitenkin määritellyt laskentaan ja hallintoon liittyen periaatteet, joita kolmannen tason korkonoteerauksessa tulee noudattaa. Hybridimenetelmää testattiin touko-heinäkuussa 2018. Testijaksolla noin 60–80 prosenttia koroista perustui kolmannen tason menetelmään euriborin pituudesta riippuen.

Konkreettisen laskentamallin muutoksen lisäksi euribor laajentuu käsittämään pankkien välisen lainanannon ohella myös esimerkiksi talletukset muilta rahoituslaitoksilta kuten rahastoilta. Myös valtiontalletukset tullaan laskemaan mukaan. Muutoksena aiempaan euribor tulee kuvastamaan paneelipankkien omaa rahoituksen kustannusta. Aiemmin pankit arvioivat yleistä vakavaraisen eurooppalaisen pankin rahoituskustannusta.

Yllä mainittu kuvaus on yksinkertaistus tarkasta laskentamallista. Uusi laskentamalli on kiistatta monimutkaisempi kuin esimerkiksi vielä voimassa oleva pelkästään asiantuntija-arvioihin perustuva malli. Monimutkaisuus nähdään kuitenkin pakollisena pahana, jotta euribor saadaan sidottua viitearvoasetuksen mukaisesti toteutuneisiin kauppoihin ja laskettua luotettavasti kaikille sen eri pituuksille jokaisena päivänä.

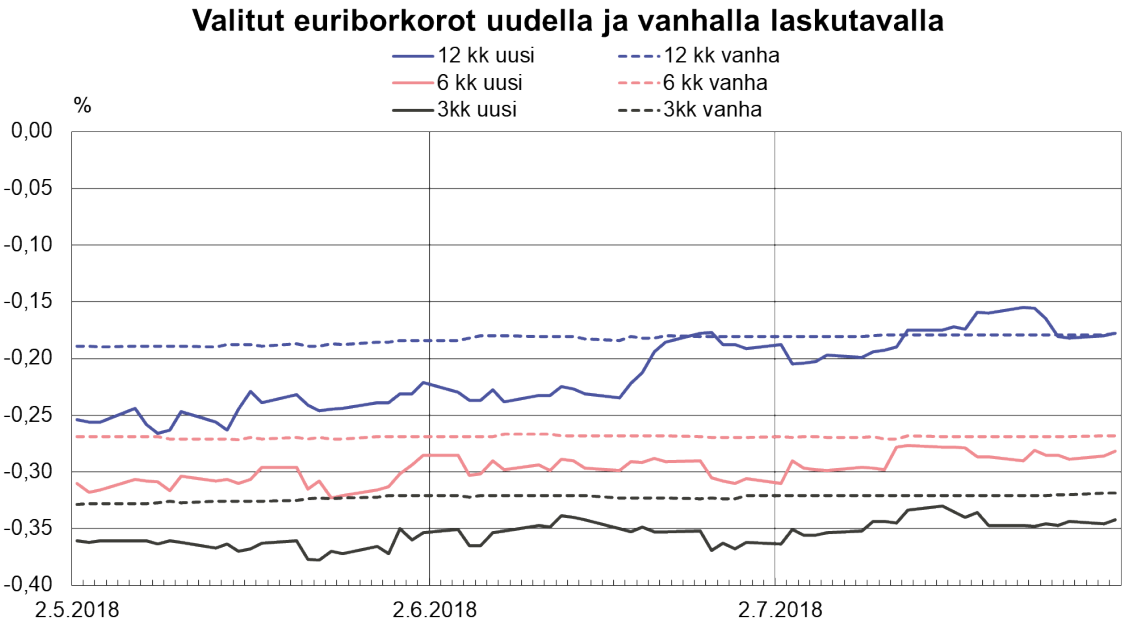
Varsinaisen päätöksen euriborin lakikelpoisuudesta tekee EMMI:n maantieteellisen sijainnin määrittämänä Belgian valvova viranomainen FSMA (Financial Services and Markets Authority). EMMI on ilmoittanut hakevansa valtuutusta tämän vuoden toisen neljänneksen aikana. Tämän jälkeen EMMI:n on tarkoitus aloittaa vähittäin siirtyminen uuteen laskentatapaan.

EMMI on julkaissut uuden laskutavan tuottamat euriborkorot takautuvasti 2.5.–31.7.2018 väliseltä ajalta. Kuviossa on verrattu uuden ja vanhan laskentatavan euriboreja keskenään. Kuvion perusteella päivienvälistä vaihtelua olisi uudella menetelmällä enemmän, ja varsinainen taso olisi keskimäärin hieman matalampi.

Näillä tiedoilla laskentatavasta aiheutuvat muutokset olisivat varsin maltilliset – esimerkiksi suomalaisen asuntovelallisen näkökulmasta. Laskentatavan muutoksia kriittisempää korkotason näkökulmasta on Euroopan keskuspankin korkopolitiikka. Asuntolainan korkoa valitessa kannattaakin punnita riskit huolella, kuten Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja Marja

Nykänen kirjoittaa.

Kuvio 1.

Lähteet: EMMI (uudet), Bloomberg (vanhat).
12.3.2019
eurojatalous.fi

Asiasanat

euribor, korot, viitekorko